

วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2560 ISSN 0857-3743

คณะที่ปรึกษา

ดร.ดารافر คงจา

ดร.กาญจนา จันทร์ไทย

ศ.ดร.วีณา จีระแพทย์

สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณาธิการ

ดร.ศุภวิใจ เจริญสุข

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช

รองบรรณาธิการ

ดร.เชษฐา แก้วพรม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี แพร่

กองบรรณาธิการ

Dr.Paul Alexander Turner

รศ.ดร.พุลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์

ผศ.ดร.โสภณัท ศรไชย

ผศ.ดร.นิภาวรรณ สามารถกิจ

ผศ.ดร.จิราพร วัฒนศรีสิน

ดร.อุษณีย์ เทพวรชัย

ดร.บุญเตือน วัฒนกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวไบศรี นวลอินทร์

สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

นางไพบูลย์ วงษ์ใหญ่

สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

เจ้าของ

สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตึก 4 ชั้น 7

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ / โทรสาร 02-590-1834

www.tnaph.org E-mail : n.tnaph@gmail.com

พิมพ์ที่

บริษัท ยุทธรินทร์ การพิมพ์ จำกัด

เลขที่ 35/36 ซอยกรุงเทพ-นนท์ 8

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0-2965-1431-3 โทรสาร 0-2965-1434

Email : ytrprinting@gmail.com

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้กลั่นกรองบทความวิจัย
วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2560 ISSN 0857-3743

1	ศ.ดร.วิจิตร	ศรีสุพรรณ	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ
2	รศ.ดร.บุญทิพย์	สิริธรงค์ศรี	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3	รศ.ดร.วิชัย	วงษ์ใหญ่	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4	ผศ.ดร.ละเอียด	แจ่มจันทร์	คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
5	ผศ.ดร.วาสนา	รวยสูงเนิน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6	ผศ.ดร.สุภาภรณ์	ด้วงแพง	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
7	ผศ.ดร.สุปรีดา	มันคง	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
8	ผศ.ดร.ยุณี	พงศ์จตุรวิทย์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
9	ผศ.ดร.จิณห์จุฑา	ชัยเสนา ดาลลาส	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
10	ผศ.ดร.ฐิติอาภา	ตั้งคำวานิช	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
11	ผศ.ดร.จิราพร	วัฒนศรีสิน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
12	อ.ดร.อุษณีย์	เทพวรชัย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
13	อ.ดร.อัมย์ชลิพร	อมาตยกุล	คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์จุฬารักษ์
14	อ.ดร.นิภาพร	ลครวงศ์	กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลยโสธร
15	อ.ดร.นฤมล	เอนกวิทย์	วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
16	อ.ดร.กมลรัตน์	เทอร์เนอร์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
17	อ.ดร.เชษฐา	แก้วพรหม	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี แพร่
18	อ.ดร.ดลนภา	ไชยสมบัติ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
19	อ.ดร.ดาราวรรณ	รองเมือง	วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
20	อ.ดร.ศิริกุล	การุณเจริญพาณิชย์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช
21	อ.ดร.บุญเดือน	วัฒนกุล	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
22	อ.ดร.สุภาพร	วรรณสันทัด	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ทุ่งเทพ
23	อ.ดร.ศรีสกุล	เฉียบแหลม	วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
24	อ.ดร.นฤมล	เอกธรรมสุทธิ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
25	อ.ดร.มธุรดา	ม่วงมัน	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
26	อ.ดร.ชดช้อย	วัฒนะ	นักวิชาการอิสระ

วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2560 ISSN 0857-3743

สารบัญ

บทความวิชาการ

- การบูรณาการกระบวนการพยาบาลกับการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในการดูแลผู้สูงอายุ.....1
- การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning) : ความท้าทายของการศึกษาพยาบาล.....15
ในการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- การสะท้อนเส้นทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จัดบริการ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ภายใต้ระบบ.....31
ครอบครัวเสมือน สู่คณะปฏิบัติการไร้พรมแดนปัญญาปฏิบัติ
- หุ่นจำลองฝึกทักษะการดูแลตนเอง: นวัตกรรมสื่อการสอนทางการพยาบาล.....47

บทความวิจัย

- ผลของการสอนแบบธรรมชาติในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ของนักศึกษา.....60
พยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
- ผลของโปรแกรมส่งเสริมโภชนาการในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีภาวะทุพโภชนาการ.....69
- การพัฒนาระบบบริการช่องทางด่วนสำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันภายใต้บริบท.....80
ของโรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่งและเครือข่ายบริการ
- ผลของสื่อแอนิเมชันต่อความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย.....96
- กระบวนการเกิดเป็นมนุษย์ตามแนวพันธุศาสตร์เชิงพุทธบูรณาการ.....110
- การพัฒนารูปแบบการจัดการภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ สำหรับผู้ป่วยเบาหวาน.....126
โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงทางอาหารของผู้สูงอายุที่เป็นเบาหวานชนิด 2.....140
ในชุมชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การพัฒนารูปแบบกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุคลังปัญญา อำเภอบ้านโป่ง154
จังหวัดราชบุรี
- การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลด้านการประเมินผู้สูงอายุแบบองค์รวม.....168
ผ่านการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์
- ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยอายุรศาสตร์กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง.....181
ของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
- ความสำเร็จในการสร้างเสริมสุขภาพผู้ปวยมะเร็งระยะท้ายในสถานบริการสุขภาพโดยองค์การทางศาสนา.....198
: กรณีวัดโคกศาล วัดคำประมง สกลนคร
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคเบาหวาน ในกลุ่มเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน.....214

บรรณาธิการแถลง

สวัสดิ์ดีค่ะ...สมาชิกวารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขและผู้สนใจทุกท่าน

วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ เป็นฉบับที่ ๒ ปีที่ ๒๗ พฤษภาคม- สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งฉบับนี้เป็นช่วงเวลาอันเป็นมงคลของปวงชนชาวไทยถึง ๒ วาระคือ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๘๔ พรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ กองบรรณาธิการวารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขขอถวายพระพรชัย แต่ทั้งสองพระองค์ ขอทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

สำหรับบทความวิชาการและบทความวิจัยฉบับนี้ มีความหลากหลายเช่นเคย โดยมีบทความวิชาการที่น่าสนใจสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในยุค ๔.๐ และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ “การดูแลผู้สูงอายุโดยใช้กระบวนการพยาบาลร่วมกับการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” “หุ่นถูกปลูกทักษะ: นวัตกรรมสื่อการสอนทางการพยาบาล” “การสะท้อนเส้นทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ภายใต้ระบบครอบครัวเสมือน สู่คณะปฏิบัติการไร้พรมแดนปัญญาปฏิบัติ” และ “วิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก: ความท้าทายในการพัฒนาทักษะทางปัญญา” สำหรับบทความวิจัยทางการพยาบาล ฉบับนี้มีบทความที่น่าสนใจเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยเบาหวานหลายเรื่อง เช่น “การพัฒนารูปแบบกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุฯ” “การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลด้านการประเมินผู้สูงอายุแบบองค์รวมผ่านการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์” “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงทางอาหารของผู้สูงอายุที่เป็นเบาหวานชนิด ๒ ในชุมชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเกิดโรคเบาหวานในกลุ่มเสี่ยง” “การพัฒนารูปแบบการจัดการภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ สำหรับผู้ป่วยเบาหวานฯ” เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบทความวิจัยทางการพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่น่าสนใจ เช่น “ความสำเร็จในการสร้างเสริมสุขภาพผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายในสถานบริการสุขภาพโดยองค์การศาสนา: กรณีอโรคยาศาล วัดคำประมงฯ” และ “การพัฒนาระบบบริการช่องทางด่วนสำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันฯ”

ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่สนใจส่งบทความวิชาการและบทความวิจัยมาลงตีพิมพ์เพิ่มมากขึ้น ทำให้วารสารเต็มไปด้วยผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์หลากหลาย วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขมุ่งมั่นจะเป็นเวทีให้สมาชิกและผู้สนใจได้แลกเปลี่ยนเผยแพร่ผลงานวิชาการที่มีคุณค่าต่อการพยาบาลเช่นนี้ต่อไป

ดร.ศุภกรใจ เจริญสุข

บรรณาธิการ

ยี่สิบแปดกรกฎามหาราช
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงไทย
ขอพระองค์ทรงพระเจริญเนิ่นนานยิ่ง
ขอสำเร็จสมหทัยในทุกครา

พระบรมราชสมภพบรรจบสมัย
พระทรงชัยเป็นมิ่งขวัญปวงประชา
กิจทุกสิ่งที่ทรงปรารถนา
พระบุญญาปกเกล้าเหล่าไทยเอย

ธ ทรงเป็นมิ่งขวัญประชากรหมู่
รอยพระบาททุกอย่างที่ก้าวเดิน
๑๒ สิงหาคมบรรจบ
ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ทุกโมงยาม

ไทยทั้งชาติแซ่ซ้องสรรเสริญ
นำความเจริญสู่ไทยทุกเขตคาม
ทั้งสามภพสุดดีแม่แห่งสยาม
เป็นแนวรงามของไทยนิรันดร์เอย